

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Hoc ipso est injustior, quod ulli unquam irascenti, sua ira videtur injusta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

quæ tibi forte appareat. Atque idcirco quod
toties audivisti, *Ab omni specie mala te contine.*
1. Theff. 5. Noli judicare secundum faciem. Minue offendicu-
Ecc. 17. lum, & nimis odito execrationem.
Vide in 2. parte Hebd. 1. & 3. post Pascha,

nec non Dominica 4. ubi hæc proponitur Veri-
tas.
Inordinata quævis affectio, licet parum
sit mala, non est tamen parvum malû.

DOMINICA QUINTA POST PENTECOSTEN. DE IRA REPRIMENDA.

*Ego autem dico vobis, quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit
Judicio. Matth. 5.*

VERITAS PRACTICA.

Hæc est ira nostræ iniquitas, quod in aliis sem-
per injusta, semper in nobis justa videatur,

VEL SIC

Hoc ipso ira est injustior, quod nulli unquam
irascenti, sua ira videtur injusta.

RATIO EST, Quia hoc ipso aliquid est inju-
stius, quod & pluribus, & quò majorem infert
injuriam,

Sed ira, hoc ipso pluribus & majorem infert in-
juriam, quò minus irascens videtur injusta.

Ergo & est injustior, & proinde magis cavenda:
sive, ne excitetur, sive ne excusetur.

I. P U N C T U M.

UOD occurrit hodie Evange-
lium, ipsa sunt sermonis in
monte habiti verba quæ conse-
quenter occurrunt consideran-
da. Sic enim post antecedentia
considerata pergit Dominus:

Dico autem vobis, quia nisi abundaverit Justitia
veltra plusquam Scribarum & Phariseorum,
non intrabitis in regnum caelorum. Audistis, quia
dictum est antiquis: non occides, qui autem occi-
derit, reus erit Judicio. Ego autem dico vobis,
quia omnes qui irascitur fratri suo, reus erit ju-
dicio. Qui autem dixerit fratri suo, raca, reus
erit concilio, qui autem dixerit, fatue, reus erit
Hayneque Pars tertia.

gehenna ignis, Si ergo offeres munus suum ad al-
tare; Et quæ sequuntur.

Ex quibus primum illud liquet quàm longè
perfectius sit Evangelium lege Mosæica, & quàm
supra religiosiores illos antiquos quales erant
Pharisei, nos religiosissimi & perfectissimi esse
debeamus, cum illis tantum expressè vetare-
tur homicidium; nobis autem ipsa ira, seu ipsa
prima causa unde est homicidium, ad quod ex
iracundia venit per quosdam gradus qui ex-
primuntur; Nempe si quis iratus dixerit, raca,
id est, si ex commotione aliquid injuriosum pro-
tulerit, licet nihil in particulari significet. Tùm
verò id erit acerbius, quando fatuum pronuntia-
rit, quæ est injuria certæ & notæ significationis,
unde tandem procedunt rixæ, contentiones, &
homicidia.

Ut igitur ad radicem securis ponatur, de ira
reprimenda sermò est cogitandum; & quia, ut
ait S. Augustinus, *Nulli irascens ira sua videtur*
injusta; hoc ipso, ait proposita Veritas, est ira in-
justior & hoc ipso magis cavenda.

Ratio autem quæ affertur est evidens, quoad
primam saltem partem qua declaratur quid sit
injustum & quid injustius. Nempe hoc est ex
communi sensu injustum, quod est injuriosum
seu quod injuriam affert alteri; unde quo quid
graviorem injuriam afferet, & quò pluribus in-
feret, erit illud certè injustius, nonne hoc patet?
Nonne idcirco poena gravior denunciata est di-
centi raca quam irascenti? & dicenti fatue,
quam dicenti raca? Quia videlicet in his po-
stremis injuria major est, & est injustior ille, qui
sic aperte infamat fratrem suum quàm qui levius
afficit,

III. PUNCTUM.

afficit. Nunquamne id tibi accidit? Nunquamne injuriam hanc intulisti? & quomodo reparasti? O quam providè Sapiens: *Qua viderunt oculi tui, ne proferas in iurgio cisò: ne postea emendare non possis, cum dehonestaveris amicum tuum.*

Prov. 25.

II. PUNCTUM.

SED ira hoc ipso pluribus & majorem infert injuriam quò minus irascenti videtur injusta.

Nam sic iratus credit se habere causam irascendi, & causam illam refundere necesse est, non modò in proximos quibus irascitur, sed & in ipsum Deum qui permittit occasiones quas iratus vocat causas iræ suæ. Quàm verò id sit injuriosum & Deo, & proximo, & ipsi irascenti, paulò attentius considera. Deo quidem, quia facit Deum auctorem sui peccati. *Qua impietate nihil detestabilius, esse putat S. Augustinus. Nunquid irritum facies Dei judicium ut tu justificeris? Et quidem Deus auctor est seu causa permittens aut etiam effectrix illius incommodi quod sentire homo potest & unde succenditur: sed cur ita succedatur & exardescat, solius hominis culpa est qui tale incommodum sic volente Deo, patienter ferre deberet. Quid times contra Deum spiritus tuus, ut proferas de ore tuo hujuscemodi sermones? Nunquid iniquitas apud Deum? absit.*

Et. de ordine, Job. 40.

Job. 15. Rom. 9.

Deinde verò si in eos à quibus se læsum iratus credit, causam iracundiæ suæ referat, mirum quantis illos probis læcessat, quàm multis se purgando verbis utatur, & quàm multò pluribus ad infimulandos alios atque in invidiam adducendos abutatur, quæ omnia quantam secum invehant injuriam quis non videt. *Vir enim iracundus provocat rixas. Et rursum: Ira non habet misericordiam nec erumpens furor: & impetum concitati ferre quis poterit?*

Prov. 15. Ibid. 27.

Ac denique sic sibi injuriosus est ipse iratus, cum vel negat se posse continere, vel cum nunquam aut serius peccatū agnoscit cujus causam à se excludit; atque ita vix unquam Deo, vix proximo & vix sibi placatus miseriam vivit vitam, & in sempiternum ruit interitum, unde Sapiens, *Iracundia animositatis illius, subversio illius est, & apud Jobum, quid perdis animam tuam in furore tuo?*

Ecclesi. 1. Job. 15.

HOC ipso est igitur ira injustior quò nulli irascenti sua ira videtur injusta; Nam sic pluribus nocet & graviolem infert injuriam, quò uno verbo omnem dixeris injuriam. Sic de Caino dicitur, *Quod à Sapiaentia recessit injustus in ira sua: quia v. delictet prætendebat causas iræ suæ.*

Sap. 10.

His iracundis aptè S. Gregorius in suis admonitionibus, Nonnunquam verò, inquit, quod est gravius, ira sua stimulum, justitia zelum putant, & cum vicinis virtus creditur, sine metu culpa cumulat. Et post pauca: Admonendi sunt iracundi, ut amulationi quam se habere existimant, mansuetudinem subiurgant. Idcirco namque Spiritus sanctus in columba & in igne monstratur, quia videlicet omnes quos implet & columba simplicitate mansuetos, & igne zeli ardentes exhibet. Nequaquam ergo Spiritu sancto plenus est, qui aut in tranquillitate mansuetudinis, forvorem amulationis deserit; aut rursum in amulationis ardore, virtutem mansuetudinis amittit.

3. parte Past. adm. 17.

Itemque in alia admonitione: Sape verò, inquit, dum quosdam major scientia erigit à ceterorum societate disjungit, & quasi quò plus sapiunt, eò à concordia virtute desipiunt. Hi itaque audiant quid per semetipsam Veritas dicat, habete Sal in vobis, & pacem habete inter vos. Sal qui pæpe sine pace non virtutis est donum, sed damnationis argumentum. Quo enim quisque melius sapit, eò deterius delinquit, & idcirco inexcusabiliter & multò majus merebitur supplicium quia prudenter, si voluisset, posset evitari peccatum. Quibus quoque rectè per Iacobum dicitur, quod si zelum amarum habetis inter vos, & contentiones sunt in corde vestro, nolite gloriari, & mendaces esse adversus veritatem, non est ista sapientia descendens à sursum, sed terrena, animalis, diabolica: quæ autem desursum est Sapiaentia, primùm quidem pudica est deinde pacifica. Pudica videlicet quia castè intelligit; pacifica autem quia per elationem se minime à proximorum societate disjungit.

Adm. 23.

Iac. 3.

Admonendi sunt dissidentes, ut norerint quod tam diu nullum boni operis Deo sacrificium immolant, quàm diu à proximorum Charitate discordant, scriptum namque est, si offers munus suum ad altare, &c. Ex qua præceptione pensandum est quorum hostia repellitur, quam intolerabilis culpa monstratur.

Dicresne

Diceresne tuam illam culpam quã tam facile commoveris in alios, & tam difficile reconciliaris, culpam esse intolerabilem: cum vix eam esse culpam agnoscas? O quantum nostris palpamus vitis! o quantum nocet ista palpato!

Plura ex aliis partibus passim occurrunt quæ huc facile revocari possint, sive de ferendis & condonandis injuriis; sive de ipsa comprimenda ira, sive de mansuetudine, sive de reconciliandis animis; præsertim verò hæc opportuniore designantur loca.

In 1. parte, In Vigilia natalis Domini, Die 16. Januarii. Dominica 5. post Epiphaniam.

In 2. parte, FERIA 3. post Sexag. FERIA 3. post Dom 2. Quadrag.

Tota Hebdomada 3. Quadragesimæ, & FERIA

2. quartæ Hebdomadæ. Dominica Palmarum. FERIA 3. Hebdomadæ 3. post Pascha, ubi referuntur decem injuriæ quæ per iracundiam inordinatam Christo inferuntur.

In hæc 3. parte: FERIA 3. Hebdomadæ 3. FERIA 4. Hebdom. 4. Tota hæc pene sequenti quinta Hebdomada, præsertim FERIA 2. 5. & 6. FERIA 4. & 6. sextæ Hebdomadæ. FERIA 3. Hebdom. 9. FERIA 5. Hebdom. 10. FERIA 3. Hebdom. 14.

In 4. parte, FERIA 4. & 5. Hebdomadæ 16. Dominica 21. Ubi hæc non silenda declaratur Veritas:

Quidquid profers ne parcas aliis, contra te profers, ne parcat tibi Deus.

FERIA SECUNDA.

DE EXCELLENTI CASTITATE QUAM A SUIS EXIGIT CHRISTUS DOMINUS, HIS VERBIS.

*Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs te.
Et si dextra manus tua scandalizat te, abscide eam.*

Matth. 5.

Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum. Marci 9.

VERITAS PRACTICA.

Qui non servat consilia quia non sunt præcepta; nec ipsa etiam præcepta servabit.

RATIO EST, Quia quando quadam inter se sunt ita connexa, ut unum ex alio pendeat, qui unum deserit, deseretur ab alio.

Sed ea quæ sunt consilia & præcepti, in hac præcipua materia Castitatis, sunt ita inter se connexa ut unum ex alio pendeat.

Ergo si unum deseris, & aliud te deseret; si consilia non servas, nec servabis præcepta, seu positis, ut præcepta serves, serva consilia.

I. PUNCTUM.

CUM præcepta quædam Decalogi Christi Dominus in illo suo sermone suscepisset declaranda: *Audistis, inquit, quia dictum est antiquis, non mœchaberis? Ego autem dico vobis, qui qui viderit mulierem ad*

concupiscendum eam, jam mœchatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dexter scandalizat te. Et cætera. Ubi tria refert Dominus: primum ipsum præceptum de non mœchando, quod approbat & confirmat; deinde explanationem præcepti quæ comprehendit etiam concupiscentiam internam, adeo ut qui viderit & concupierit mulierem, jam peccarit. Tertium denique, ut ipsum aspectum contineas, ne concupiscas. Hoc est enim sibi erueret oculum, dum ejus usus continetur. Ex occasione autem oculi eruendi, etiam manus abscindendæ meminit: & alias, pedis amputandi. Quæ tria membra corporis, tria significant ad excellentiam Castitatis multum conducunt. Primum quidem per oculum, ne omnino conjiciatur in mulierem. Secundum quod per manum designatur, ne ullo modo tangatur mulier, aut familiarior cum ea conversatio habeatur. Tertium in pede adumbratum, ut ipsæ etiam evagationes per urbem, circuitus & concursus, quam caute fieri poterit evitentur.